

NU ÄR DET PÅ TIDEN ATT
DU FÅR ÖVERTA DEN HÄR, MIN SON!
VARSÅ GOD!! VISST ÄR DEN KANHÄNDA
LITE SLITEN, MEN SÅ HAR PAPPA
LEKT OCH HAFT MYCKET ROLIGT MED
DEN OCKSÅ!...

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Hållbara Järle 16 apr 2013

VÄLKOMNA !!!

- 18.00 Inledning med presentation varför mötet hålls, innehåll och mål. Järle byalags kom. presenterar sig, sitt syfte och verksamhet kort.
- 18.10 Info om omställningsrörelsen och hållbarhet, globalt och lokalt
- 18.30 Fika med mackor
- 18.45 Vi tittar på Transiton 2.0 filmen
- 19.50 Info om förslag till aktiviteter framöver:
- Samverkan kring energi och kontakt producent - konsument
  - Matinköpssamverkan
  - Samåkningsförslaget
- 20.00 Vad kan vi göra i bygden och hur?
Kajsa Grebäck från Omställning Nora ger exempel och leder vår diskussion och samtal vidare om vad som hittills sagts och hur vi tar ett steg till....
- 21.00 Avslutning

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Handlingsplan 2013

Förslag till handlingsplan för 2013 :

Syfte:

- att öka lokalt engagemang för omställning och hållbarhet i bygden.

Mål:

- att minska vårt ekologiska fotavtryck och utsläpp av CO2.

Åtgärder:

- att utforma lokal omställningsplan - en vision 2020 kanske!?
- att skapa dialog i bygden och inbjuda till inspirerande möten.
- att lista möjligheter och pröva olika idéer. Söka projektmedel.

Inspirerande möten

Några förslag till mötesteman att samlas kring och diskutera:

- Generell bakgrund och information om Omställning Sverige .
- Visa filmer som Transition 2.0 - med exempel från England m fl och andra filmer i ämnet.
- Klimatförändringarna och hur vi lokalt och globalt påverkar detta.
- Energifrågor som solceller, vindandelar, bioenergi etc.
- Matens betydelse för miljön, producentens och konsumentens ansvar.
- Frågor kring odling och permakultur.
- Undersöka möjligheten att odla lokalt i byn i samverkan.
- Transporter som är klimatsmartare, t.ex. mobilsamåkning.
- Studieresa till grupper och initiativ som kommit en bit på väg.
- Värderingar för hållbarhet och attityder för vår inre omställning rörande hälsa o livskvalité.

Projektförslag

Förslag till projektaktiviteter :

- Samverkan kring energi och kontakt producent - konsument
- Matinköpssamverkan
- Samåkningsförslaget
- fler idéer ??

Omställning Sverige

En resa mot ett hållbart samhälle...

*Hela Sverige
ska leva!*

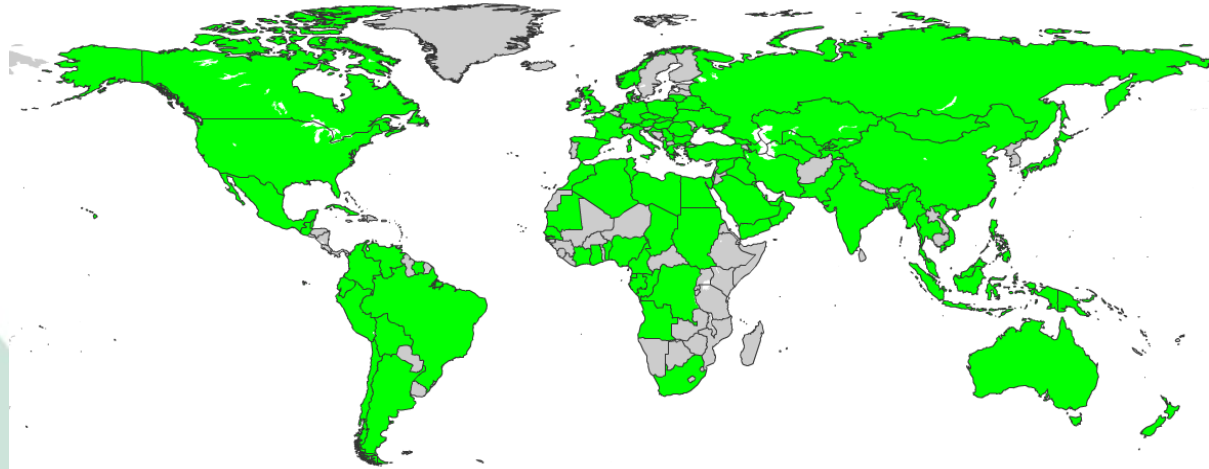
Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

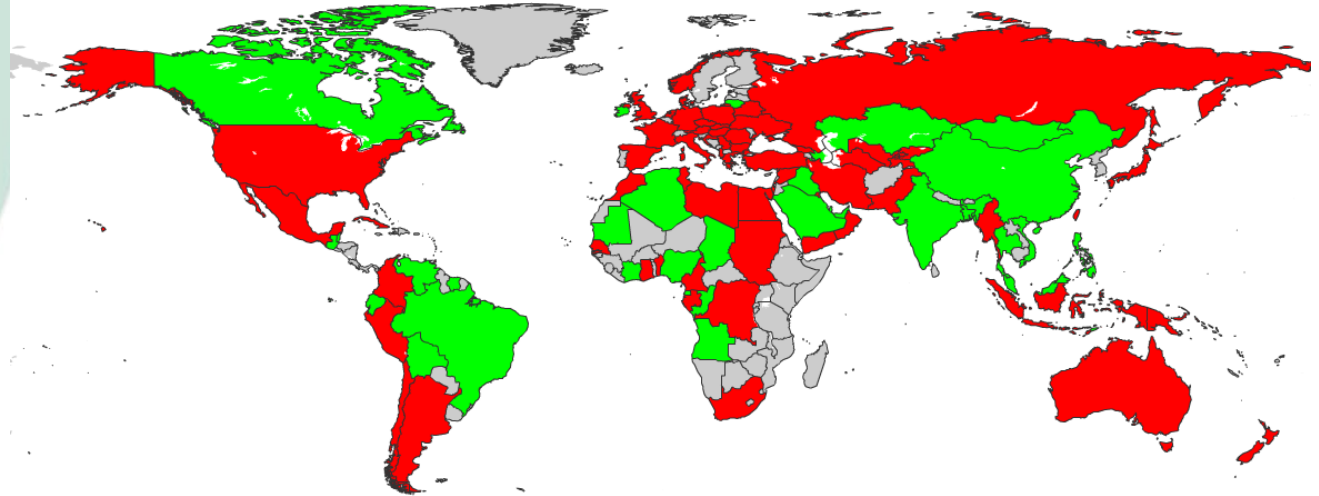

Oljeproducenter (98)

Producenter som nått oljetoppen (64)

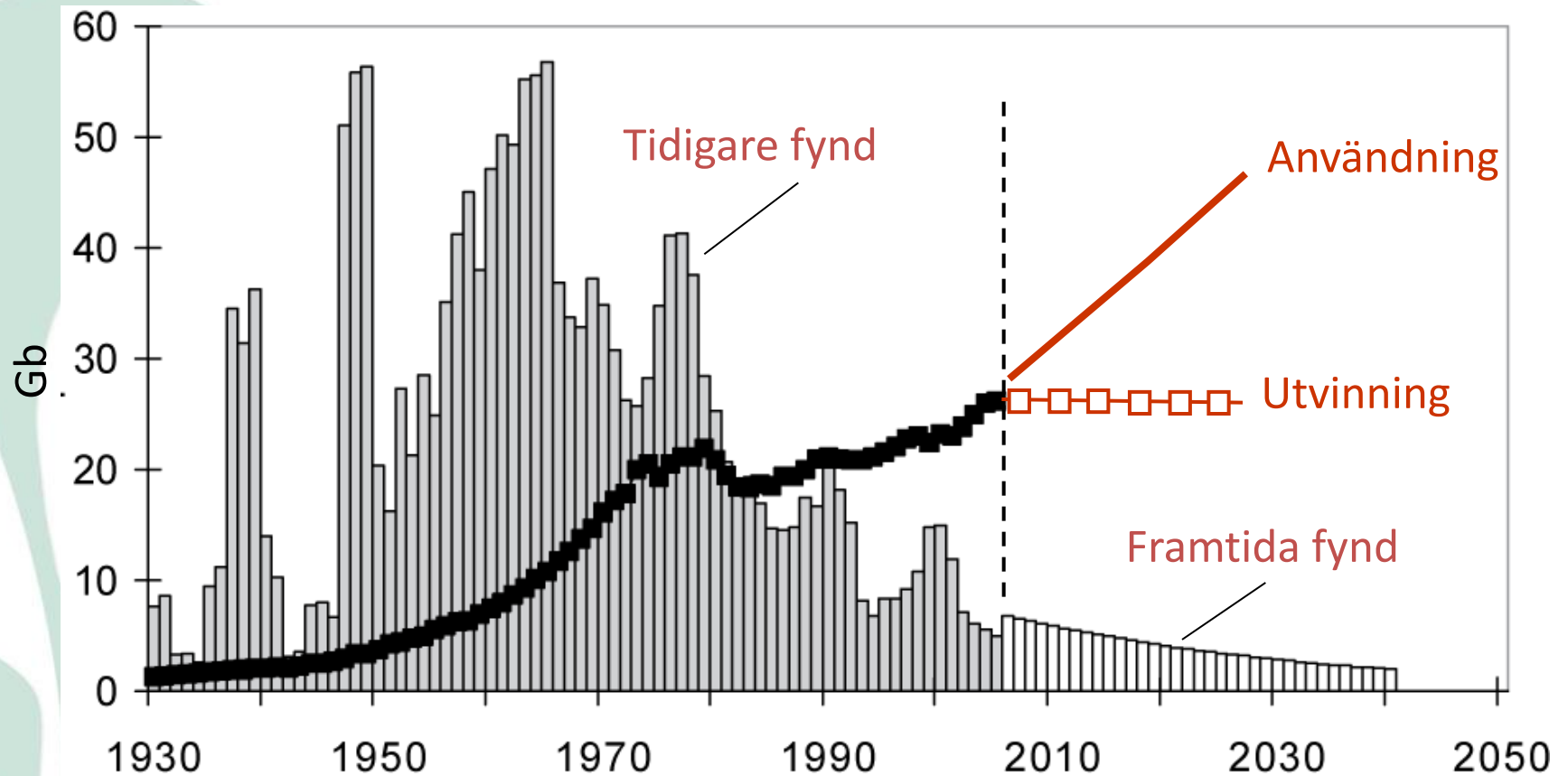
www.lastoilshock.com

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Oljetillgångar – Oljeutvinning - Oljeanvändning Kärv verklighet

”Framtiden i en värld utan olja kan bli bättre än världen idag om vi använder vår fantasi och tänker kreativt”

Rob Hopkins

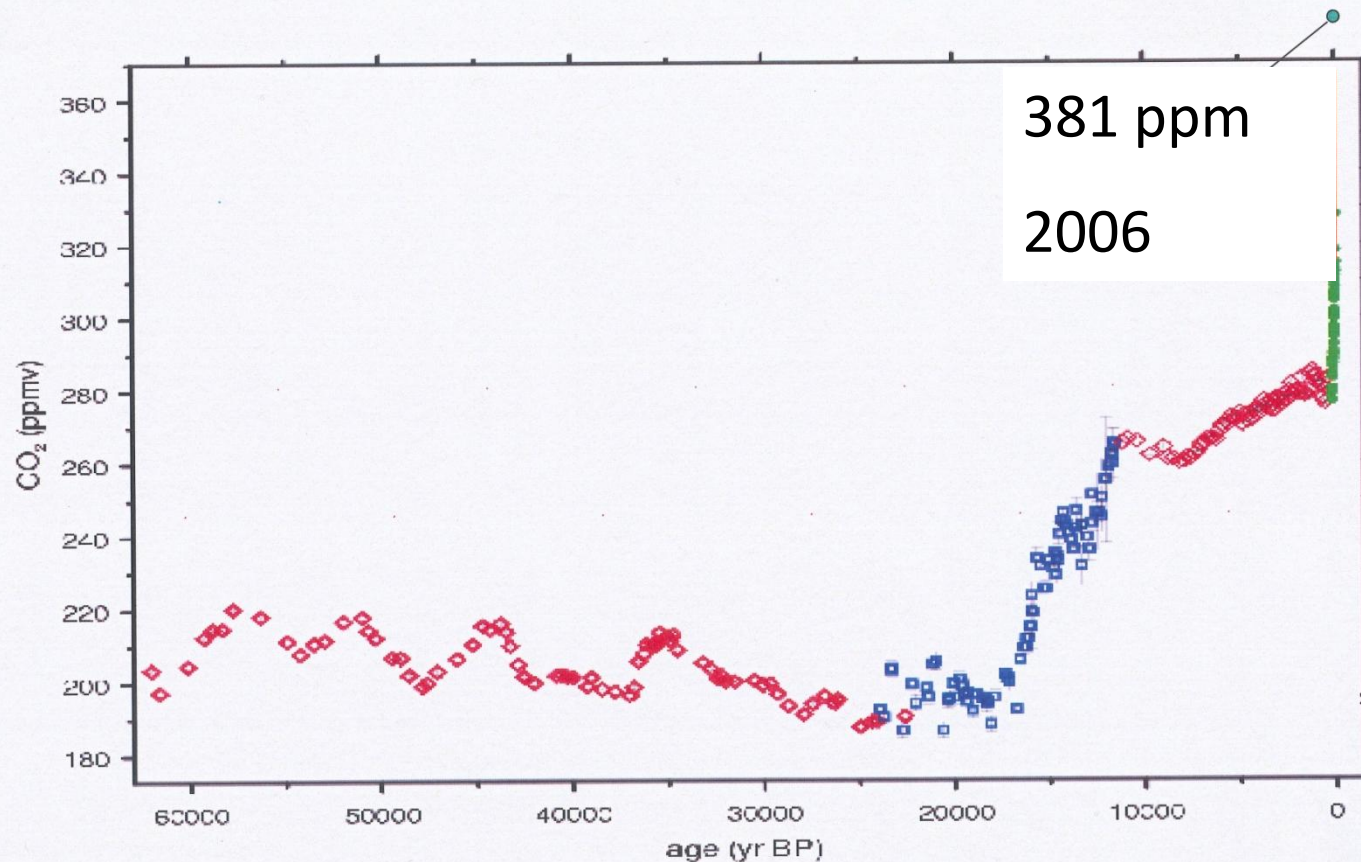
Omställning Sverige
transitionsweden.se

Vad är klimatförändring?

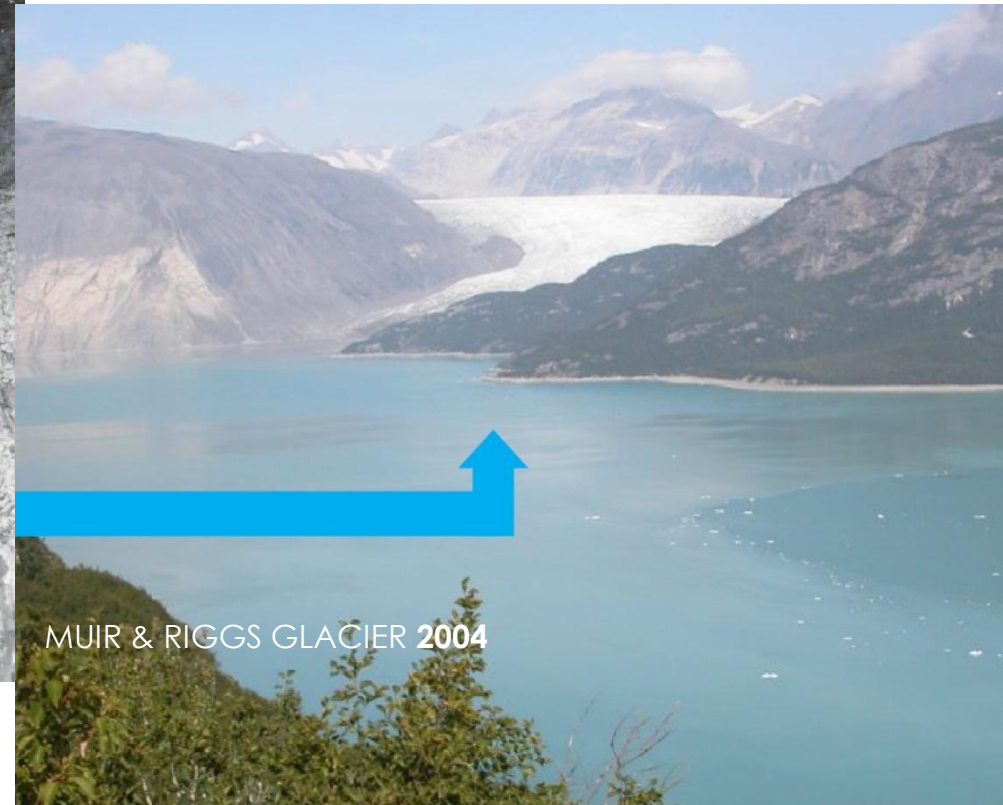

CO₂-halter under de senaste 60000 åren

Har vi bevisat att klimatet förändras?

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Behovet av en snabb respons

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Exempel på ekosystemtjänster som är hotade

- Färskvattenförsörjning
- Havens produktionsförmåga
- Naturens förmåga att mildra naturkatastrofer
- Pollinering

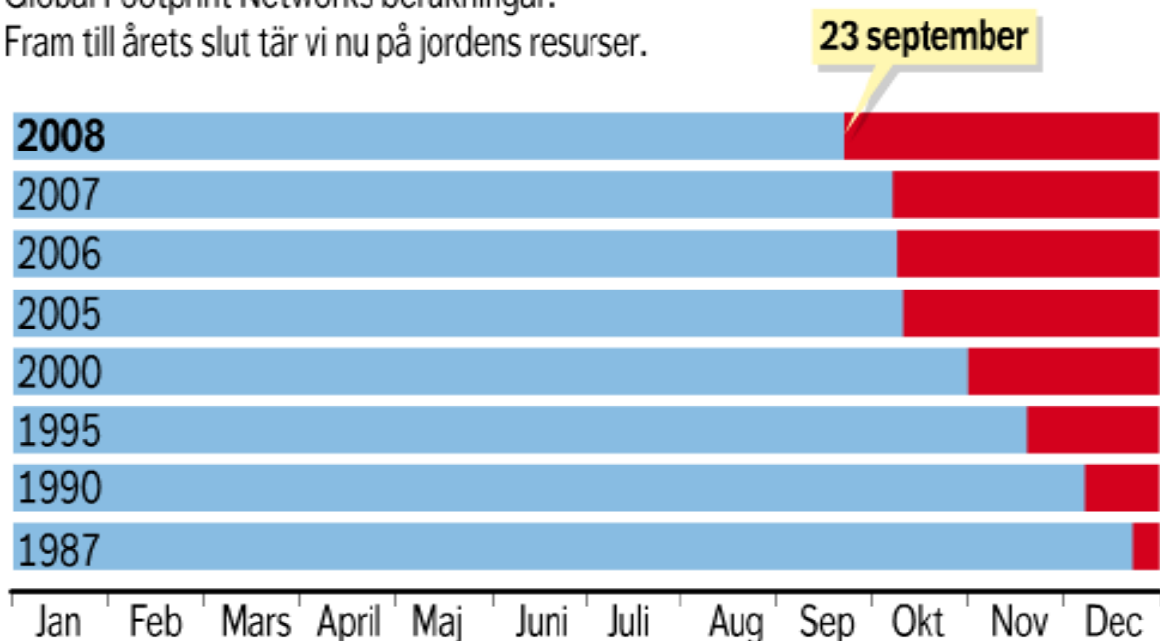

”Overshoot day” inträffar allt tidigare

Den dag på året då världens befolkning förbrukat de ekologiska resurser som står till buds för året kommer allt tidigare. I år inträffade dagen den 23 september, enligt Global Footprint Networks beräkningar.

Fram till årets slut tär vi nu på jordens resurser.

GRAFIK: DN

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Svensken – den åttonde värsta miljöboven i världen?

- Vårt ekologiska fotavtryck är på över 6 ha (12 ton)
- Varje spenderad 1000-lapp orsakar ca: 45-55 kg CO₂-utsläpp
- Bara sju nationer har större anspråk per person
- Lika stor del inom som utanför Sverige
- Testa dig själv på www.klimatkontot.se

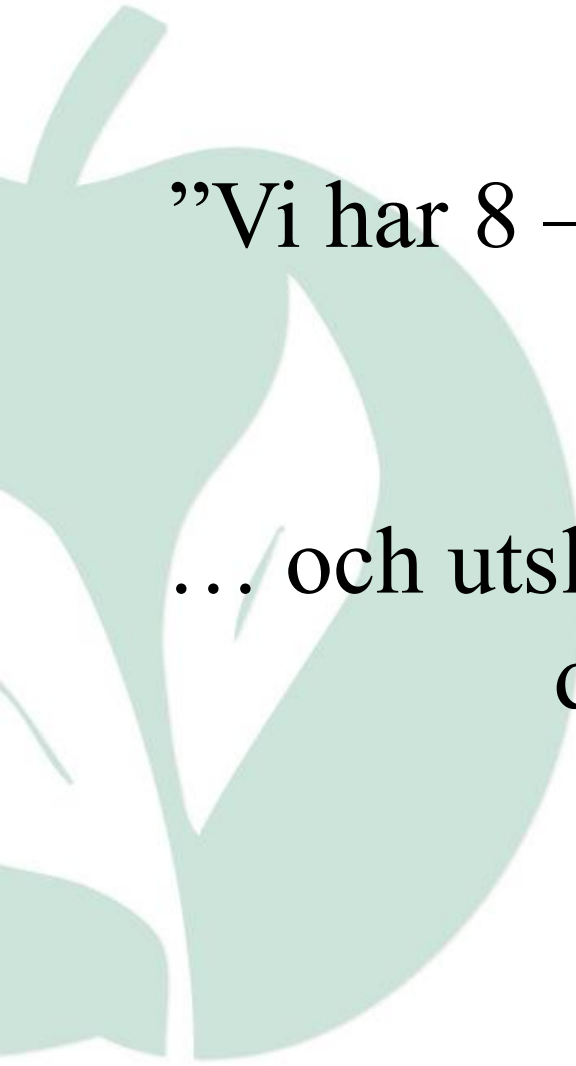
Hållbar utveckling

Brundtlandkommissionen

En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Omställning Sverige
transitionsweden.se

”Vi har 8 – 10 år på oss att göra drastiska
minskningar ...

... och utsläppen måste minska med 80%
de närmaste 40 åren”

Källa: IPCC, 2007

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Ekologisk hållbarhet, som handlar om att långsiktigt bevara vattnens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och att minska påverkan på naturen och människans hälsa till vad de "klarar av".

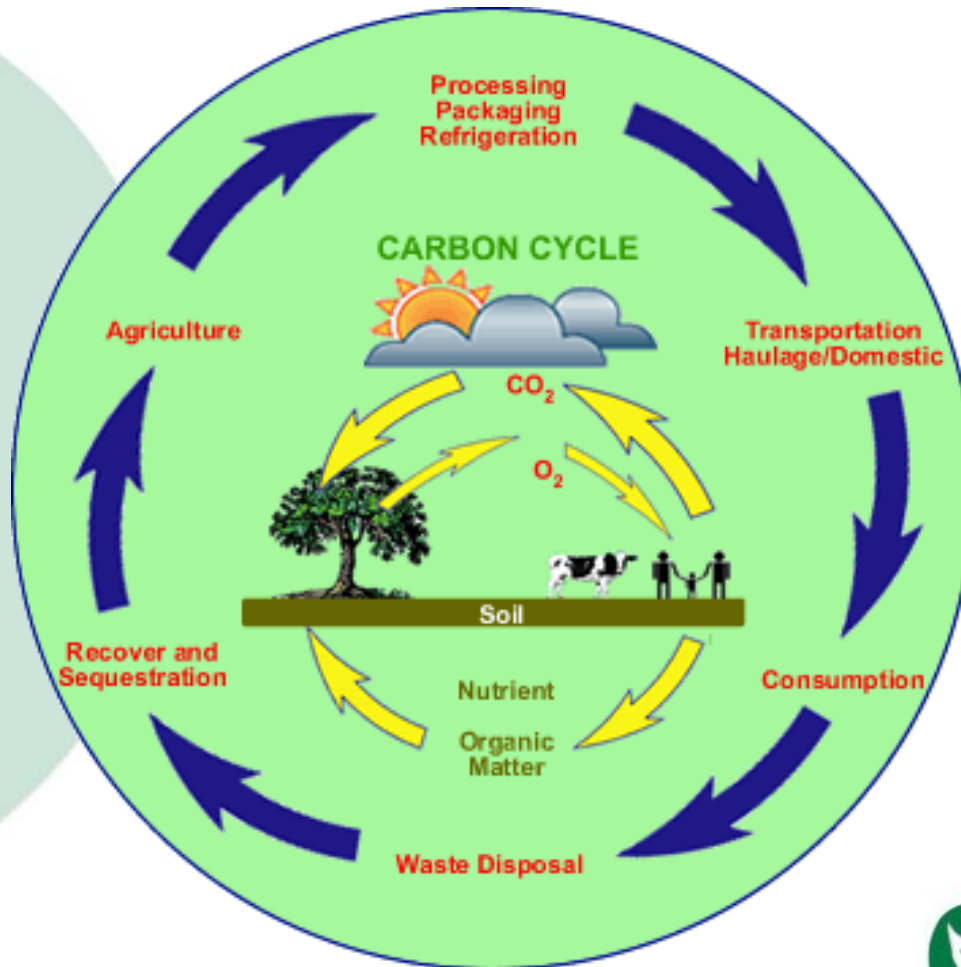
Social hållbarhet, som handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls.

Ekonomisk hållbarhet, som handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt.

Lösningen: Sluta kretsloppet

Omställning Sverige
transitionsweden.se

**”Om du tror du är för liten
att påverka har du aldrig
sovit med en mygga i
sovrummet”**

NannyMaja Anderback

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Hela Sverige ska leva

- ✘ 50 Medlemsorganisationer
- ✘ 5000 Lokala utvecklingsgrupper
- ✘ 100 Kommunbygderåd
- ✘ 24 Länsbygderåd
- ✘ Landsbygdsriksdag vart annat år
- ✘ Hållbara Bygder sedan 2003
- ✘ Omställning Sverige start 2009

• SLUTRAPPORT FÖR PROJEKT HÅLLBARA BYGDER •

Hållbara bygder

26 bygder ställer om till en hållbar framtid

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Vår verksamhetsidé

*Hela Sverige
ska leva!*

Vi stödjer lokal utveckling, stimulerar samverkan, bildar opinion och påverkar politiken – så att hela Sverige ska leva!
All verksamhet ska präglas av vår värdegrund.

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Hållbar framtid

- Minska beroendet av fossila bränslen
- Stärka det lokala samhället
- Öka den lokala matproduktionen
- Erövra ny och gammal kunskap
- Stärka den lokala gemenskapen

*Hela Sverige
ska leva!*

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

E - kriserna

Ekonomisk kris

Ekologisk kris

E

Energikris

+Existentiell kris?

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

E - kriserna

Ekonomisk kris

E

- Int. storbanker, 2% likvida medel
- skapar pengar genom att låna ut
-> köpkraft
- Bankernas verksamhet av BNP:
  - 1870 16 %
  - 1970 70 %
  - 2010 200 % Cypern 800 % SE 400 %
- 80-talet 4 dollar 1 dollar i real tillväxt
Nu 20 dollar för att få 1 dollar
sjunkande marginalnytta
- Spekulation istället för produktion

Andreas Cervenka, ekonomireporter, SvD

*Hela Sverige
ska leva!*

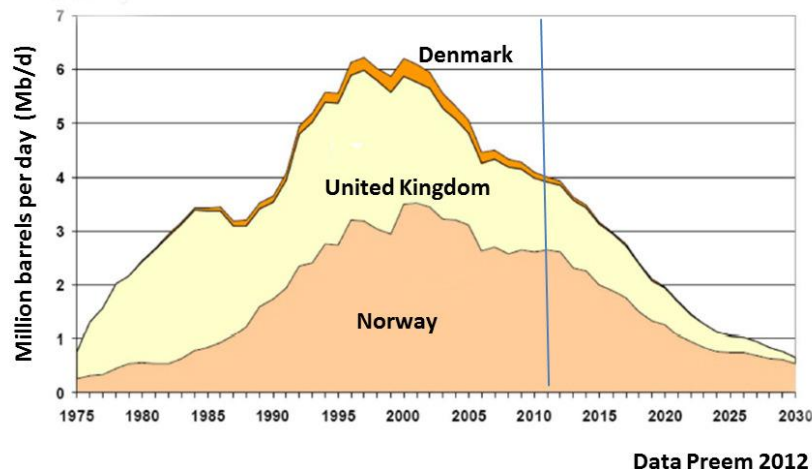

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

E - kriserna

Oil Production in the North Sea

E

Energikris

- Olja & gastillgång krymper, påverkar ekonomi, industri, matproduktion etc
- Svårare att nå, sämre kvalitet
- Flödande energikällorna; vind, sol, vatten och biobränsle svårare att koncentrera

*Hela Sverige
ska leva!*

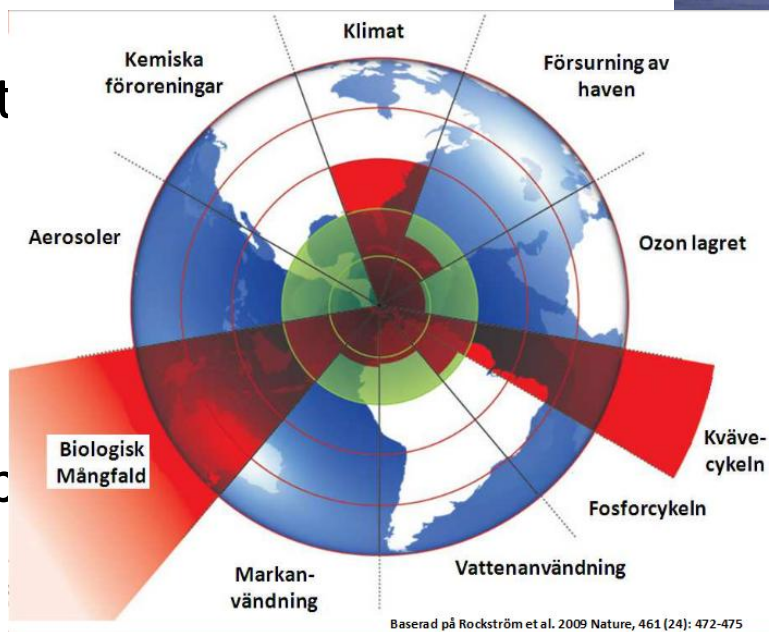
Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

E - kriserna

- Holocen -> Antropocen, geologisk epok
- 3 planetära gränser passerade; biologisk mångfald, kvävecykeln, klimat
- 75% av fiskeresurserna utarmade, påverkar sjöfågel, plankton, algblomning etc
- Konstgödning försurar
- 2012 – Grönland smälte helt
- Bin försvinner, 76% av allt vi äter kräver pollinering
- pollineringsvärdet globalt: 1 900 miljarder kronor
- 1000 man att göra 1 bis jobb

Ekologisk kris

Resiliens

Förmåga att återhämta sig efter kriser, hantera förändringar och fortsätta att utvecklas.

Planeten och vi är anpassningsbara men hur mycket och på vilket sätt?

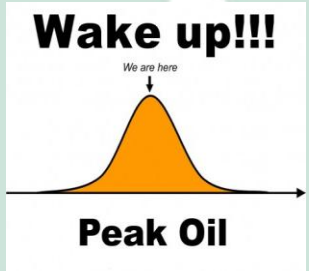
*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Omställningsrörelsen

- ✓ Oljetoppen har inträffat - Peak oil
- ✓ Miljöbelastningarna ökar
- ✓ Världsekonomin är i turbulens

Låt oss göra
någonting åt saken!!!

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Omställning Sverige 2012

- Hela Sverige ska leva driver på arbetet
- Nätverk av bygder, byar och städer skapas
- Över 3300 personer på hemsidan
- Ca 170 tematiska och lokala omställningsgrupper via hemsidan – Troligen finns fler..
- Seminarier och projektaktiviteter ökar
- Boken ” Sverige ställer om ” – ny version klar

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Framtidens utmaningar

- Vi behöver ställa om för att hantera **konsekvenserna av oljetoppen**, den globala uppvärmningen, ekosystemerosionen, de sociala orättvisorna samt bristerna i det ekonomiska systemet.
- Vi behöver samtidigt **minska vår energiförbrukning**.

Det är bättre att planera för en förändring
än att överraskas av den !

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Framtidens utmaningar

- En ekonomisk och ekologisk kris som beror på **sinande naturresurser går inte att konsumera sig ur.**
- Vi behöver skapa ett utrymme för **rättvis omfördelning** av den globala resursanvändningen.
- Vi behöver **bevara** och **återskapa** de **ekosystemtjänster** som i dag är hotade och som vi är beroende av.
- Vi behöver bygga **social, ekologisk** och **teknologisk resiliens** och **justera** det **ekonomiska systemet** så att det stödjer omställningen.

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Framtidens utmaningar

- Vi har mycket att vinna på att **fokusera på hälsa, livskvalitet och livsinnehåll** framför ökad materiell konsumtion.
- Det **lokala samhället** har förmåga att kunna lösa de flesta av invånarnas **grundläggande behov**.
- Vår kreativa förmåga att hitta lösningar och vår lust att **dela kunskaper och erfarenheter** är positiva krafter i omställningsarbetet.

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

12 steg för att börja omställningen

1. **Sätt igång** – Bilda en styrgrupp för att skapa flöden
2. **Öka medvetenheten** – Hur väcker ni intresset för omställningen?
3. **Skapa goda relationer** – Respektera de olika infallsvinklarna
4. **Fira omställningen** – Manifestera, ge hopp om hållbar framtid
5. **Starta arbetsgrupper** – Alla kan arbeta med det som de brinner för
6. **Visionsarbete** – Dialogcafé, Open space, Framtidsverkstad
7. **Återta förlorad kunskap** – De äldre bär på stor kunskap, lär av dem
8. **Skapa delaktighet** – Underlätta att lära om, mötesplatser
9. **Visa vad som händer** – Praktiska, roliga, positiva exempel
10. **Bygg broar till lokala beslutsfattare** – Dela med dig av din kunskap
11. **Bygg på människors lust** – Låt processen gå dit den vill
12. **Gör en lokal omställningsplan** – Sammanställ det ni vill uppnå!

*Hela Sverige
ska leva!*

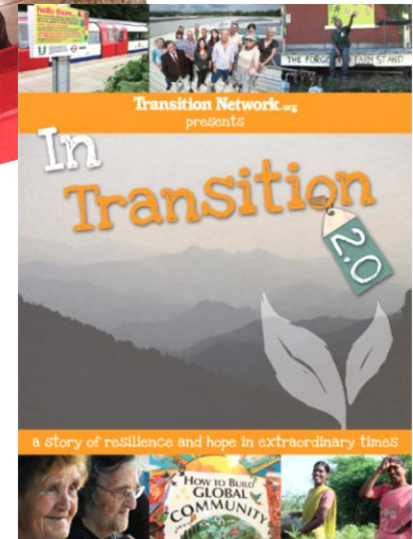

Omställning Sverige
transitionsweden.se

Vad har LBR, Örebro län gjort?

Bildat en arbetsgrupp: Lasse C, Kurt G, Ewa O
Beslut om mål, strategi och budget
Skapar kontakter och nätverk
Lär ut och förmedlar kunskap
Film och bok

Hela Sverige ska leva!

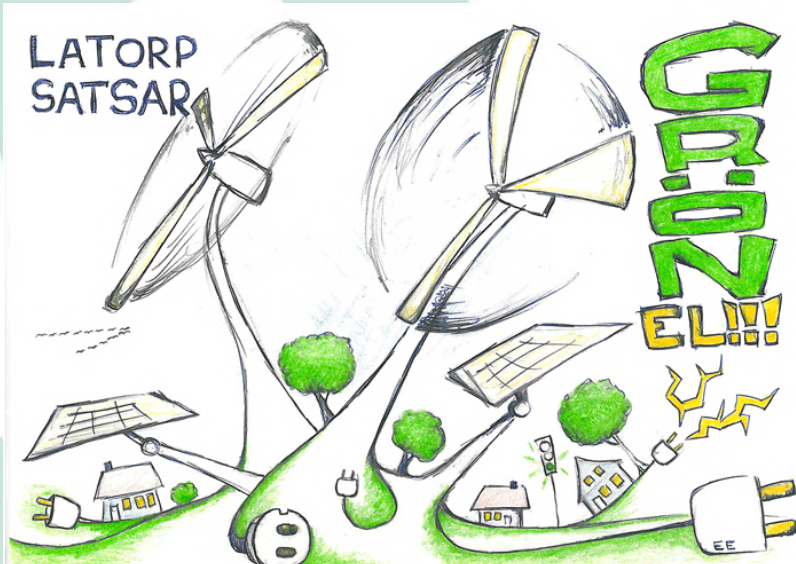
Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Lokala aktiviteter - Sving & Sol 2008-09

Om det går att producera förnybar energi lokalt i Latorp

- ▶ Med vilken teknik – vindkraft? solenergi? annat?
- ▶ Hur mycket som kan produceras
- ▶ Till vilket pris?
- ▶ Framför allt - Är ni i Latorp med omnejd INTRESSERADE av detta?

Dåtid, Nutid, Framtid. Solenergi från 80-tal till planer för framtiden

Hela Sverige ska leva!

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Lokala aktiviteter

Äppelfest i Latorp 2013

Solenergi förevisning

Trädvård, frågestund

Äppelmusttillverkning ,
äpplen hyvlas och sedan
pressas till must.

Anläggningen lånas
sedan ut till medlemmar

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Åsbro Intresseförening

Vidareutveckling Åsbro innehåller olika delar:

- Marknadsföring av Åsbro för ökad inflyttning
- Andelsägd solcellspark
- Inköpsförening för solceller
- Ekologisk odling
- Ekologisk byggnation
- Fisketurism och vattenvård
- Åsbro station – en föreningsgård

*Hela Sverige
ska leva!*

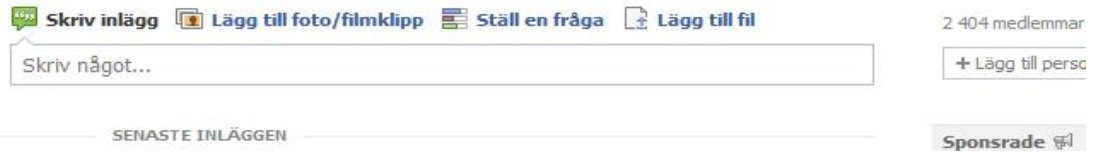
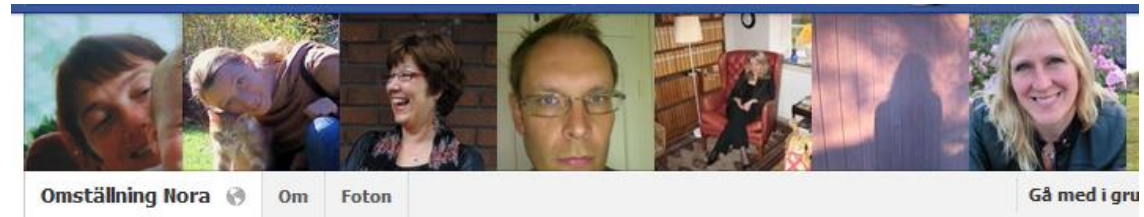

Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Omställning Nora, Örebro och Sverige

Hela Sverige ska leva!

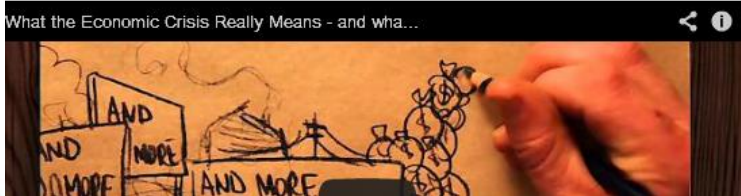

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Omställningsajter

Home

Samåkning

HITTA samåkning

SKAPA samåkning

RUTT

Start

Destination

2013/03/08
+/-2 dagar

Halmstad
Sverige

2013/03/07
+/-1 dag

Stockholm
Sverige

2013/03/08

Göteborg
Sverige

YouTube SE

transition towns

Filter

TRANSITION TOWNS: An Interview with Rob Hopkins

av eon3 • 5 år sedan • 44 551 visningar

The founder of a growing movement shows us around 'Transition Totnes' in Devon and talks about peak oil, the origin of ...

Omställning Alingsås

Sök på den här webbplatsen

kommentar

- vill
- omställningsrörelsen
- i principer
- kal plattform
- Framtidsveckan
- Kalender
- Alléléoppis
- Politikersamtal

Välkommen!

Omställning Alingsås är ett nätverk av människor som på olika sätt vill arbeta för att Alingsås ska bli mindre beroende av fossila bränslen.

Vill du träffa oss så finns vi normalt på Mangiamo måndagar mellan 18.00 och 19.00. Dit kan du komma för att umgås och diskutera eller för att ställa frågor. I omställningsrörelsen behövs alla människor så

Bjussa.se

Alla annonser Ny annons Varför bjussa? För företagare Om Bjussa Press

Sök pryl

Bjussa.se är Sveriges bästa fyndhörn för bortskänkes – Här är allt du kan hitta gratis. Här finns det du letar efter och det som någon annan vill bli av med, bingo för både miljön och plånboken!

Letar runt bland allt som bortskänkes eller skänk bort något du själv inte längre använder.

Alla kategorier Stockholm Sök

Dölj bortskänkta prylar

NY ANNONS

Att skänka vidare det du själv inte har användning för är ett lätt sätt för dig att slippa åka till tippen. Dessutom är det bra för miljön och solidariskt att återanvända. Och gratis, såklart.

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

www.transitionsweden.se

www.helasverige.se

Omställningsordlista | Samarbetspartners | Transition Network

Varför omställning? Vad kan jag/vi göra? Vad händer i Sverige? Kalender Resursbank Samarbetspartners Om oss

VI STÄLLER OM

- VAR MED OCH GÖR SKILLNAD!

Nätverket för oss som tar lokala omställningsinitiativ för att möta de utmaningar som oljetopp och klimatförändring ställer oss inför.

[Läs mer](#)

VI VILL:

- Minska vårt beroende av fossila bränslen
- Stärka det lokala samhället
- Öka den lokala matproduktionen
- Erövra ny och gammal kunskap
- Stärka den lokala gemenskapen

TRANSITIONRÖRELSEN...

...startade på Irland men har blivit mest känd genom Rob Hopkins arbete i Totnes i England. Transition kan översättas med Omställning. Nu finns Transition Towns – eller Omställningsstäder – över hela världen.

Hela Sverige ska leva!

 Omställning Sverige
transitionsweden.se

HSSL är värd för omställningsrörelsen i Sverige

Om inte du gör något, vem skulle då göra det?

Glöm att denna uppgift, att rädda planeten, inte är möjlig att klara i tid. Låt dig inte nedslås av människor som vet vad som är möjligt eller inte. Gör det som behöver göras, och kolla om det var omöjligt först i efterhand.

Paul Hawken,
Författare till *Blessed Unrest - How the Largest Movement In the World Came Into Being and Why No One Saw it Coming*

*Hela Sverige
ska leva!*

Omställning Sverige
transitionsweden.se